

RAKOVNICKÉ OBECNÉ NOVINY

Všetky náklady spojené s vydávaním a rozširovaním hradí obec Rakovnica

Číslo 7

Ročník III

December
2003

TO, ČO NÁS SPÁJA

Bližia sa Vianoce, sviatky pokoja a pohody, blíži sa nový rok. Takmer každý z nás bude vo väčšej, či menšej miere hodnotiť uplynulý rok z pohľadu profesijného i osobného.

Práve sa končiaci rok 2003 mal svoje pozitíva, ale i negatíva. Spokojní môžeme byť s tým, že sa nám podarilo dokončiť plynofikáciu obce a mnoho našich spoluobčanov využíva na výrobu tepla ekologické palivo, čím sa vo veľkej miere znížilo zaťaženie ovzdušia najmä dymom z uhlia. To platí aj o budove obecného úradu a kultúrneho domu. V spolupráci so spoločenskými organizáciami a komisiemi obecného zastupiteľstva bolo zorganizovaných niekoľko vydaných akcií, o ktorých ste boli pravidelne informovaní v tohtoročných číslach RON. Spokojní nemôžeme byť s tempom výstavby vodovodu, pretože sa nepodarilo získať peniaze z prostriedkov štátnej fondov aj napriek tomu, že sme o ne riadne a včas požiadali.

Nadchádzajúci rok bude pre Slovensko, a teda pre nás všetkých, ďalším historickým medzníkom. V tejto chvíli je už istý nás vstup do Európskej únie. Stane sa tak už o necelých päť mesiacov. Ako nás to ovplyvni, to záleží len od nás samotných. Všetci obyvatelia obce tvoríme komunitu, ktorá ostane tu, aj napriek tomu, že všetci vstúpime do „Európy“. Každý z nás je súčasťou obce, obec je v každom z nás, obec patrí nám všetkým. Naučme sa, že čistota obce, spoločných a verejných priestranstiev nie je záležitosťou obecného úradu, či starostu obce. Naučme sa (a naučme to aj naše deti, ale aj našich ľahostajnejších spoluobčanov), že obaly a papieri nepatria na okraj cesty, či do autobusových čakární, ale do komunálneho odpadu, že na cintorínsky odpad je pri cintoríne kontajner, do ktorého by sme nemali vyhadzovať odpad komunálny. Naučme sa nezamorovať odpadom okolie obce. Je to vizitka nás všetkých a likvidáciu divokých skládok zaplatíme my všetci z prostriedkov obce, ktoré by sme mohli použiť na rozvoj.

V súvislosti so vstupom do EÚ musíme hľať do budúcnosti. V spolupráci s Regionálnou rozvojovou agentúrou v Rožňave a susednými obcami sme požiadali o grant z prostriedkov EÚ na vypracovanie dokumentu s názvom „Plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce“. Tento dokument je základom pre ďalší rozvoj obce a pre využívanie prostriedkov z fondov EÚ a preto by sa na jeho tvorbe mal podieľať čo najširší okruh ľudí. Každý, kto má nápad, námet ako by mala vyzerať naša obec, akým smerom sa má uberať rozvoj v budúcnosti v oblasti podnikania, cestovného ruchu, bytovej výstavby, občianskej infraštruktúry, sociálneho zabezpečenia, prípadne iných oblastiach, je pri zostavovaní podkladov vitaný.

Vážení spoluobčania! Pri príležitosti bližiacich sa sviatkov začelajme si veľa vzájomného porozumenia namiesto nevraživosti, veľa lásky namiesto závisti a nenávisti, spoluprácu namiesto sporov a prickov. Prenesme sa ponad susedské, či rodinné spory, hľadajme a nachádzajme to, čo nás spája, aby sme vzájomnú spolupatričnosť využili na prospech a rozvoj našej obce, aby sme sa v Európe nie stratili, ale práve naopak našli.

Spomienka na minuloročnú zimu.

Ale ho napadalo.

Romantický pohľad.

Foto: Dr. Sabo

Želám Vám príjemné a veselé prežitie Vianočných sviatkov a šťastný a úspešný nový rok 2004.

Ing. Ondrej Lorko, starosta obce

...pokoj ľudom dobrej vôle

„Chcem sa hrať s ľudstvom na schovávačku“ povedal jedného dňa Boh anjelom a požiadal ich o radu.

„Schovaj sa na vysoký vrch“ navrhne prvý anjel.

„To je veľmi ľahké: človek sa vie dostať už skoro na každý vrch a ľahko by ma našiel!“

„Schovaj sa do hlbin mora či oceánu“ vraví druhý.

„Nie s prostriedkami modernej techniky by prehľadal každý kúsok mora a čoskoro by ma našiel.“

„Schovaj sa na Mesiaci!“ poradil mu tretí.

„Nebud naivný, ved ľudská veda pokročila natoľko, že nie je pre nich problém dostať sa na Mesiac.“

„Tak sa schovaj do srdca človeka.“ poradil mu štvrtý.

„Áno to je nápad“ povedal Boh „Tam ma človek tak ľahko nenájde!!!“

Pred 2000 rokmi nám Ježiš prišiel zjaviť toto nádherné tajomstvo: že v srdci človeka býva Boh a že ak mu dá človek vo svojom srdci miesto tak na Zemi zavládne pokoj všetkým ľuďom dobrej vôle.

Aj tohto roku môžeme v kruhu svojich najbližších prežiť sviatok Narodenia Pána

Vianoce. Budme vďační aj za tento dar... Nehrajme sa viac na schovávačku s Bohom nemá to žiadny zmysel. Svojim životom skôr pripomíname betlehemsú hviezdu, ktorá svieti, aby osvetľovala cestu vedúcu k najväčšiemu pokladu na svete. Lebo ten, kto hľadá zvyčajne aj nájde... ak nie hned poklad, tak aspoň cestu k nemu vedúcu.

To vám všetkým zo srdca praje a vyprosuje správca farnosti don Ivan.

PF 2004

*Na Vianoce a v roku novom
vinšujeme Vám nastokrát
teplé slnko nad domovom
dobré skutky s dobrým slovom,
zdravia, šťastia akurát,
aby Vás mal každý rád.*

*Novoročný prípitok
nech Vám je na úžitok
nech Vám dodá veľa sôl,
aby žiaľ Vás neťažil.
Nech sa smútky, trápenia
na radosť premenia,
nech Vás bolest neraní,
to je naším želaním.*

*Veľa zdravia, šťastia, lásky a
porozumenia v novom roku
Vám praje
miestna samospráva*

Vianočná

Tichá noc, svätá noc...

*Tá plachá pieseň, ako vtáča malé,
zas bude znieť, cez náš rodný kraj.
Kúzlo Vianoc očari nás stále,
jak po chladnej zime rozkvitnutý máj.*

*Všetko najlepšie pre šťastie dobrých ľudí,
aby život dobrý bol ako vonný chlieb.
Nech nájde cestu, i ten čo k cielu zblúdil,
nech medzi ľudmi nenávisť už niet.*

*Nech všetky myšlienky, ktoré v mysli vzlietli
a ľahkosťou pohybu ako štíhla laň,
vo večer vianočný ako chlebik teply
budú k nám láskavé, jak matkina dlaň.*

Ondrej Žúdel

▼ spomienkach

Vianočné sviatky vitame.

V spomienkach sa vraciame
do detských liet, ku stolu,
kde vonia ľudskosť
a srdecia láskou bijú.

Mamina ruka jedlo na stôl ukladá
a otec žehná celej rodine.

Vôňa ihličia a teplo pece
sú dary, ktoré sviatok nesie.

Bázeň a ticho padajúceho snehu
v duši pokoj rozhosťujú.

Ozdoby sviatku jednoduché sú:
tu orech, jabĺčko a cukrik doma varený,
tam papier ozdobne skrútený.
A tu, v srdci, ukryté tremolo,
keby po celý rok takto bolo.
Jednoducho a krásne,
mäkké a nežné, so srdcom dokorán,
s otvorenou dlaňou
a na nej kúsok mňa pre teba.
K životu nám nič viacej netreba

M. S.

výročie Slovenského krasu

Slovenský kras oslavil svoje tridsiaté výročie. Za celé obdobie prešiel rôznymi stupňami vývoja. V roku 1973 sa stal Chránenou krajinnou oblasťou (CHKO Slovenský kras). V roku 1977 bol Slovenský kras zaradený do medzinárodnej siete biosférických rezervácií v rámci programu UNESCO Človek a biosféra. Bolo to prvé chránené územie v Československu. Do svetového kultúrneho dedičstva bola zapísaná jaskyňa Domica. V súčasnosti Slovenský kras je národným parkom. Teraz sa pripravuje zonácia v rámci projektu Natura 2000. -sb-

Krátke informácie

① Využite. Obdobie vegetačného pokoja je od 1. októbra do 31. marca každý rok. Tento čas je dobre využiť na ošetrovanie, orezávanie, vyrúbanie stromov, krov, aj tie, ktoré sú prekážkou medzi susednými pozemkami. Netreba čakať, že vás o to požiada sused. Lepšie je problémom, sporom predchádzať ako ich následne riešiť.

② Nové označenie. Budova Jednoty má zvonku od cesty jasné označenie. Stačí pohľad a viete, že v budove je predajňa. Pre ēste lepšiu viditeľnosť by sa žiadalo opítiť (upraviť) korunu už dosť vysokého stromu pred budovou, ktorý bráni v dohom výhľade.

③ Rekultívovať. Občania navrhujú bývalé, splanirované smetisko pri potoku rekultívovať. Riešenie je jednoduché. Celý priestor ohradiť plotom z pleťiva a v areáli vysadiť ovocné stromy napr. slivky.

④ Nie v prírode. Podľa niektorých informácií sa pod Ivačovom vyskytol, ku konci októbra, biologický odpad. Išlo o pohodenú, zdochnutú kozu, bez hlavy. Odpad takého charakteru je veľmi nebezpečný a likviduje sa v kaflérii. Nie v prírode.

⑤ Nezabudnite. Koncom roka 2003 sa rušia anonymné vklady v bankách. Dňa 31. 12. 2003 končia platnosť 10- a 20-halierové mince.

⑥ Od pájajú. Východoslovenská energetika, a. s. (VSE) rieši problém s neplatičmi radikálne. Od novembra 2003 pristupuje k odpájaniu od zdroja elektriny v prípade, že svoju dlžobu užívateľia neuhradia. Poplatky za odpojenie a znovupripojenie sú v rozpäti od 800 do 1000 korún.

⑦ November. Je nehostinný a najvlhčší mesiac roka. Prichádza so studenými dažďami, niekedy aj snehom

a snehovými prehánkami. Hrmavica v novembri znamená úrodný rok. Ak v novembri kvitnú stromy, zima bude trvať až do mája. Najväčšie zimy v novembri boli 3. 11. 962, 6. 11. 1791, 7. 11. 1739.

⑧ Treba vymeniť. Do konca roku 2004 sú majitelia motorových vozidiel so starými poznávacimi značkami (ŠPZ) povinní vymeniť ich za nové evidenčné čísla. Poplatok za nové tabuľky je 1000,- korunový kolok plus 150,- korunový kolok za evidenčný úkon.

⑨ Kde poistiť. Povinné zmluvné poistenie motorových vozidiel vykonávajú: - Alianz Slovenská poistovňa, Kooperativa, Generali, Česká poistovňa Slovensko, Uniqua, Ergo, Komunálne poistovňa.

⑩ Cena. Cena pôdy v obci Rakovnica je nasledovná. Poľnohospodárska pôda 11.893,- Sk za hektár, orná pôda 23.413,- Sk za hektár, trvalé trávnaté porasty 6.670,- Sk za hektár.

⑪ Zapamätajte si. V prípade poruchy na plynovom zariadení volajte Plynoslužobňu v Rožňave, Krásnohorská 22. Číslo telefónu 732 3189.

Milí čitatelia, dopisovatelia

RON

Ďakujeme Vám za Vaše články, námety, podnety do RON. Ceníme si ich. Veľakrát to boli myšlienky, nápady, ktoré sa budú realizovať, alebo sa v budúnosti môžu realizovať.

Našim krédom ostáva: Robme noviny spolu. Sú o nás a pre nás.

Dodal ďalej našej spolupráce Vám želáme všetko najlepšie. Tešíme sa na ďalšie názory, myšlienky, ktoré napomôžu rozvoju našej krásnej a malebnej obce a všetkým jej občanom.

Vaša redakcia RON

Informácia o držaní psov v Rakovnici

Od septembra 2003 je nové VZN o podmienkach a podrobnostach držania psov na území Rakovnice s platnosťou od 1. 1. 2004. Toto nariadenie upravuje podmienky vedenia evidencie psov, podrobnosti súvisiace so znečisťovaním verejných priestranstiev a miest, kde je voľný pohyb psov a vstup so psom zakázaný.

Ako v predchádzajúcich rokoch aj teraz obec vedia evidenciu psov, ktoré sa zdržujú na území obce. V zmysle nariadenia každý pes držaný nepretržite viac ako 90 dní na území obce podlieha evidencii psov, a preto je držiteľ psa povinný prihlásiť ho v lehote 30 dní od uplynutia posledného dňa lehoty 90 dní. Držiteľ prihlási psa na OcÚ. Pokiaľ držiteľ psa neprihlási psa do evidencie OcÚ dopustí sa priestupku, za ktorý mu obec uloží pokutu vo výške 5000,- Sk. Po zapísaní do evidencie obdrží každý držiteľ známku pre svojho psa, ktorá je neprenosná na iného psa. Známka musí byť viditeľne umiestnená na obojku psa. Ak ten, kto psa vedia, neprekáže totožnosť psa známkou, bude sankcionovaný pokutou vo výške 500,- Sk. Svojočinné zničenie známky je neprípustné a sankcionovateľné. Pokiaľ dôjde k jej odcudzeniu, zničeniu alebo strate, držiteľ psa je povinný nahlásiť túto skutočnosť do 14 dní od jej straty. OcÚ mu vydá náhradnú známku za úhradu 100,- Sk.

Pokiaľ pes bez toho, aby bol sám napadnutý, vyprovokovaný alebo ak sa nepoužil v nutnej obrane pohryzo iné zvierat či človeka, je ten, kto psa vedia, povinný túto skutočnosť označiť OcÚ a nahlásiť meno, priezvisko a adresu trvalého bydliska osobe, ktorá bola napadnutá. Pokiaľ takto neurobi, dopúšťa sa priestupku, za ktorý mu obec uloží pokutu vo výške 5000,- Sk. Po oznamení tejto skutočnosti na OcÚ sa pôvodná známka vymeni za inú, kde bude jasne označené, že pes je nebezpečný.

Kedže je nutné predchádzať takýmto prípadom, obec ukladá pokutu v sume 5000,- Sk aj za to, ak osoba, ktorá psa vedia, nezabráni tomu, aby pes neútočil alebo iným spôsobom neohrozoval človeka, pripadne zvierat.

Problémom držania psa v obci je najmä znečisťovanie verejných priestranstiev. Preto sa aj nariadenie zaobrába zabezpečením čistoty verejných priestranstiev. Držiteľ psa, resp. ten, kto psa vedia, je povinný bezodkladne odstrániť a uložiť tuhé výkaly psa do igelitového sáčku. Ak sa držiteľovi psa, resp. tomu, kto psa vedia, preukáže, že toto ustanovenie nedodržal, bude sankcionovaný v zmysle platnej legislatívy. Okrem miest určených na voľný pohyb psa, t. j. bez vôdzky, sú aj miesta, kde sa pes musí pohybovať na vôdzke, a miesta, kde má pes vstup zakázaný. Miesta, kde sa zakazuje voľný pohyb psov, budú viditeľne označené, a tu sa pes môže pohybovať len na vôdzke.

Miesta, kde bude vstup psa zakázaný, budú označené tabuľami. Ide o detské ihriská a pieskoviská, areály predškolských zariadení a samozrejme areál ihriska. Pokiaľ ten, kto psa vedia, nebude rešpektovať tieto zákazy, OcÚ mu udeli pokutu vo výške 500,- Sk. Toto nariadenie sa nevzťahuje na služobných psov používaných podľa osobitných predpisov.

Veríme, že toto nariadenie pomôže pri udržiavaní čistoty a poriadku v Rakovnici a obrúsi niektoré drsné hrany vzťahov medzi psičkarmi a tými, ktorí psov nemajú. Všetci potrebujeme určitý priestor na svoj život a záleží len na nás, ako bude vyzerat'. -ab-

Vianočné koledy

Vstávajte pastieri, berte sa hor,
aká to novina, dajte pozor.
Aké to zázraky javia sa na nebi,
nikdy som nevidel jak som starý,
na nebi vysokom takej žiari.

Narodil sa Kristus Pán, veselme sa,
z ruže kvietok skvitol nám, radujme sa.
Z života čistého, z rodu kráľovského,
Kristus Pán, narodil sa.

Prorokmi nám hlásaný, veselme sa,
na svet je nám poslaný, radujme sa.
Z života čistého, z rodu kráľovského,
Kristus Pán, narodil sa.

Plesajte všetci ľudia, už je narodený. Ten, ktorý skrz prorokov
bol predpovedaný. Anjeli zaspievajte, pastieri hrajte mu,
kráľovia klanajte sa, jak pánu svojemu.

Rúčky má roztvorené, celý svet chce objať.
Nuž podne sa mu všetci k jasliam vyžalovať.
Anjeli zaspievajte, pastieri hra hrajte mu,
kráľovia klanajte sa, jak pánu svojemu.

Štastie, zdravie, pokoj svätý, vinšujeme Vám.
Najprv pánu hospodáru, potom aj dieťkam.
Z ďaleka k Vám ideme, novinu Vám nesieme,
čo sa stalo, prihodilo v meste Betléme

Aký je to svit, čože to má byť v Betléme?
Hore sa majme, hned povstávajme zo zeme.

Ej, ej, pastieri, aké to chýry, aký hlas?
Či sa mi sníva, či anjel spieva a zve nás.

To sa ten istý, z Panenky čistý narodil.
Boží syn tu dnes, ako to z nebies hlas tvrdil.

Bívaj, dieťa krásne, uložené v jasle,
bívaj Pachoľa, milostivé Ježuľa.
Budeme ťa kolisať, abyš mohol dobre spať.
Ježišku náš milý, aby sa ti snili,
veľmi krásne sny, veľmi krásne sny.

Ó dieťatko utešené,
z čistej Panny narodené,
daj nám svojej milosti,
nech sa s tebou uvidíme v radosti.

Daj Boh šťastia tejto zemi, všetkým národom.
Nech im slnko jasne svieti, každý boží deň.
Nech ich sused v láske má, nech im priateľ pokoj dá.
Daj Boh šťastia tejto zemi, všetkým ľuďom v nej.

Daj Boh šťastia celej zemi, všetkým národom.
Nech im svetlo hviezdy lásky ožiaruje dom.
Hladným chleba dobrého, chorým zdravia pevného.
Daj Boh šťastia celej zemi, všetkým národom.

Dopraj Bože, svojmu dielu, večné trvanie.
Nech sa samo nezahubl, všetci prosime.
Rybám čistej vody daj, vtáctvo a zver zachovaj.
Dopraj Bože, svojmu dielu večné trvanie.

Glória sláva,
budť všetkým chvála.
A na zemi pokoj ľudu,
ktorí dobrej vôle budú.
Sláva pánu bud',
spieva všetok ľud.

Dobrý pastier sa narodil,
aby ovce vyslobodil
pri betlehskom salaši.
Radujme sa veselme sa, valasi.

Len sa ma nebojte, pastuškovia,
prichádzam k vám ako anjel slova.
Aby som vám zvestil,
že sa vám narodil Mesiáš v Betléme,
Ježiš malý, ktorého od dávna ste čakali.

Drozdy a hrdličky, chystajte pesničky,
nech sa dieťa potesí, na tom našom salaši.
Spev škovránka, slávika, k tomu pekná muzika.
My budeme s vami spievať za jasľami,
synu milému, synu milému.

Narodilo sa dieťatko, posiela nás k Vám.
Aby ste mu dary dali, že aj on vám dá.
Chlebika on nechce brať, bo ho nakŕmila mat',
ale šťastie, pokoj, lásku, to chce rozdávať.

Cas radosti, veselosti nastal požehnaný,
ked' Spasiteľ, Vykupiteľ narodil sa z Panny.
V mestečku Betléme, v jaslickách na slame.
Leží malé pacholiatko na zime.

Tichá noc, svätá noc

Svetoznáma vianočná pieseň,
sa zrodila pred 185 rokmi
nedaleko rakúskeho Salzburgu.
Po prvý raz zaznela v
Oberndorfskom kostole sv.
Mikuláša 24. decembra 1818. Na
gitare ju zahrál autor textu, farár
Josef Mohr: melódiu
skomponoval Franz Xaver
Gruber (1787 - 1863). Autor
zomrel, ale jeho pieseň sa
rozšírila po celom svete. Spieva
sa vo všetkých jazykoch.

Tichá noc, svätá noc!
Všetko spí, všetko sní,
sám len svätý bdie dôverný pár,
stráži dieťatko nebeský dar.
Sladký Ježiško spí, sní,
nebeský tiško spí, sní.

Tichá noc, svätá noc!
Anjeli zleteli.
Najprv pastierom podali zvest',
ktorá svetom dnes dáva sa niest':
Kristus Spasiteľ je tu,
Tešiteľ sveta je tu!

Tichá noc, svätá noc!
Nežná tvár, lásky žiar,
božský rozsieva v jaslickách tam,
bije záchranná hodina nám.
V tvojom zrodení Boh syn,
Ježiško, láska, Boh, syn.

Vinše

Vinšujem vám na toto Božie narodenie, zdravie, šťastie, na statučku zachovanie, na detičkách potešenie, hojnosti, prajnosti, úrodnosti, po stodolách, po komorách od Pána Boha dosti.

Aby ste mali toľko teličiek, ako v hore jedličiek. Aby ste mali toľko byčkov, koľko je v hore bučkov.

Sedl nás gazdičko na kraj stola u neho čapica sobolova pod čapicou tri dukaty dajte nám gazdičko, ste bohatý.

Sviečky sú na strome, oblatky pod ním. Čo si dnes prichystal pre svojich rodných?

Či si im zabalil úcty a lásky, nech niet na ich tvárač miestečka pre vrásky.

Na stole ryby a iné dobroty, dnes pride i láska, vykroč jej oproti, nepokaz nikomu ten večer sviatočný, veď patri každému je predsa vianočný.

Pod stromčekom dary, detská tvár už žiarí, pod stromčekom balíčky pre veľkých i malíčkých. Každý si v nich nájdzie, radosť, šťastie, nádej.

A ja malý žiačik spievam ako vtáčik, peniežločok mi dajte, zdraví ostávajte.

Ja som malý koledníček, Krista Pána milovníček. Čo mi dáte to vezmem, Krista Pána obejmem.

Ja som malý neveličký, pýtam si ja do kapsičky, kus koláča, kus mrváča, vypustim vám z kapsy vtáča. A ak sa vám nelúbí, vypustim vám tri holuby.

Ja som malý žiačik, spievam ako vtáčik, pýtam si koláčik. Koláčik mi dajte, zbohom ostávajte.

ZIMA

Vietor fúka, snežík padá... Deti, berte čapice! Pomaličky prichádza k nám Pani zima, sanice.

Hurá deti, podme vonku, berme si aj korčule. Snehuliaci sú vojaci stoja vonku na dvore.

Sánky, boby pripravené sú už na briežku, kto z nás prvý vyskáša si bielunku nádielku?

Veselosť i radosť máme z týchto pekných zimných dní. Volný čas si vyplňame pretekanim, šantením.

P. D.

Cez Vianoce vyber úsmev a rozdaj ho všetkým, dávaj si naň dobrý pozor, aby neboli riedky. Cez Vianoce vyber lásku, každému daj trochu, nech nám nikdy nezovšednie, ani v novom roku.

Nech najkrajšie sviatky narodenia Pána priniesú do každej rodiny čo najviac príjemných chvíľ, nech pod žiariacim stromčekom vládne rodinná pohoda, pokoj v našich myslach, radosť a šťastie v našich srdciach.

Na Vianoce a v roku novom vinšujem vám nastokrát teplé slnko nad domovom, dobré skutky s dobrým slovom, zdravia, šťastia akurát, aby vás mal každý rád.

Ší som, ti som, u pašána syn som. Z malého dvoršku idem, Bože daj vám dobrý den. Šva mi dáte, to vezmem. Kolás polovicu, mäso ak šapicu. Mali by ste sā pohnavat, volíte mi niš nedat.

Já som malá panna, vitam Krista Pána vltam jā ho vltam, koláčik si pýtam. Koláčik mi dajte, zbohom ostávajte.

Vianoce starším mladost' navracajú, Mladým mladost' prenesmiernu dajú, do rodných chalúpok deti privádzajú, nepriatelia k sebe vľudne slovo majú, stratení synovia lipnú k svojmu kraju, prehrmené roky ľudia spomínajú, tú najkrajšiu pieseň pery zaspievajú, to najkrajšie zo srdc ľudia rozdávajú, takú moc čudesnú len Vianoce majú.

Ja som Hanka veľmi malá mňa mamička k vám poslala však je vám to dobre známo, že som ja neprišla darmo. Do košíčka dve vajíčka a do vačku jednu kačku, Pánboh vám daj dobrý deň, ešte aj na rok k vám pridem.

Nech vianočný stromček svieti naozaj pre všetky deti, nech vianočný stromček žiarí všetkým mladým, aj tým starým.

Tvorba rozpočtu obce

Rozpočet obce je základným nástrojom finančného hospodárenia, ktorým sa riadi financovanie úloh a funkcií obce. Rozpočet vyjadruje samostatnosť hospodárenia. Obsahuje rozpočtové príjmy a výdavky spojené s činnosťou samosprávy a zároveň vzťahy k štátному rozpočtu.

Obec zostavuje a schvaľuje svoj rozpočet a podľa neho hospodári. Rozpočet sa povinne zostavuje podľa rozpočtovej klasifikácie ustanovenej ministerstvom financií na obdobie kalendárneho roka. Rozpočet príjmov a výdavkov sa vnútornie člení na časť, ktorá obsahuje bežné príjmy a bežné výdavky a na časť kapitálové príjmy a kapitálové výdavky. Bežný rozpočet sa zostavuje ako vyrovnaný. Má byť navrhnutý tak, aby plnil potreby občanov, volených predstaviteľov a OcÚ.

Rozpočet je dokumentom, v ktorom sa finančné a ekonomickej strategické ciele premietajú do programov a aktivít, ktoré riešia potreby obce. Je meradlom produktivity práce pracovníkov OcÚ. Rozpočet poskytuje finančný plán a časový výhľad finančných podmienok obce. Je významným komunikačným nástrojom voči občanom obce.

Pre rozpočtové pravidlá schvaľuje obecné zastupiteľstvo „Zásady hospodárenia s finančnými zdrojmi obce“.

Kompetencie v rozpočtovom procese obce sú rozložené medzi:

- komisie obecného zastupiteľstva, ktoré sústrediajú požiadavky na čerpanie rozpočtu od obyvateľov obce, analyzujú ich a predkladajú starostovi obce.
- starostu obce, ktorý riadi a usmerňuje prácu na obecnom rozpočte a predkladá návrh rozpočtu obecnému zastupiteľstvu. Časový harmonogram spracuje tak, aby do 15. decembra bol rozpočet na budúci rok predložený do OZ.
- obecné zastupiteľstvo, ktoré schvaľuje návrh rozpočtu a jeho zmeny, kontroluje dodržiavanie zásad rozpočtu a jeho čerpanie, schvaľuje záverečný účet obce.

Pred schvaľovaním je rozpočet obce zverejnený najmenej na 15 dní spôsobom v obci obvyklým /úradné tabuľe, RON,

pripadne miestny rozhlas/ aby sa k nemu mohli obyvatelia obce vyjadriť to platí aj o záverečnom účte obce. Pred ich schválcením v OZ vypracúva hlavná kontrolórka odborné stanoviská.

Po skončení kalendárneho roka OcÚ údaje o rozpočtovom hospodárení súhrne spracuje do záverečného účtu obce. Prebytok hospodárenia rozpočtu obce po skončení neprepadá a je zdrojom rezervného fondu. O použití prebytku rozhoduje OZ pri prerokovaní záverečného účtu. Obec je povinná dať si overiť svoje hospodárenie za predchádzajúci rozpočtový rok „auditorom“.

Za hospodárenie s rozpočtovými prostriedkami obce zodpovedá osobne starosta obce. Porušenie rozpočtovej disciplíny, neoprávnencou použitie finančných prostriedkov alebo zadržanie prostriedkov rozpočtu obce je porušením zákona o rozpočtových pravidlach.

O každej zmene rozpočtu rokuje OZ. Akýkoľvek návrh zmeny rozpočtu musí byť zdôvodnený. Zároveň musia byť uvedené návrhy na úhradu zvýšených výdavkov alebo na úhradu úbytku rozpočtu obce.

Z obsahu článku vyplýva, že tvorba rozpočtu na príslušný kalendárny rok je zodpovedná práca. Jeho tvorba, realizácia i hodnotenie (záverečný účet) ovplyvňujú činnosť a život obce. Bytosťne sa dotýka každého občana, lebo sa naňom priamo podielá či už poplatkami vo forme daní alebo podnetmi pri realizácii čerpania rozpočtu v prospech obce. Peňazí v obci nie je točko, koľko by sme potrebovali, a preto sa musia racionálne, rozumne využívať. Je potrebné hľadať ďalšie finančné zdroje prostredníctvom vypracovaných projektov v rámci SR a EÚ. Treba si uvedomiť, že to nie je záležitosť len predstaviteľov obce, ale každého občana. Spoločným postupom, iniciatívou i realizáciou môžeme docieliť rozvoj obce v tých oblastiach, v ktorých to potrebujeme.

Monika GENČIOVÁ
hlavná kontrolórka obce

Dobrá vec sa podarila

Takéto konštatovanie radostne vyslovujeme pri pohľade na dominantu obce evanjelický kostol. V posledných rokoch sme častejšie upierali zrak na vežu kostola, lebo nás upozorňovala na neudržateľný stav jej pláštia. Žiadala, prosila a našla odozvu v srdciach ľudí, ktorých zvony vežc každú nedelu zvolávali na služby Božie. Boli to oni, ktorí prví začali veriť, že oprava kostola je možná, aj keď ich bolo zopár. Hlas zvonov, úcta voči svojim predkom, viera v dobro a srdcia naplnené božou bážňou dodávali silu konáť najmä presbyterkám Z. Parobekovej, M. Popálenej, H. Korintušovej, Z. Kravecovej, Z. Fabianovej a M. Kučerovej.

Začali organizačnú prácu. Najväčším problémom bolo zabezpečiť financie. Odpoede na prosbopisy boli väčšinou negatívne, ale stále verili, že riešenie sa nájde. Našlo sa u nemeckých evanjelikov, ktorí sponzorovali sumu 207.000,- korún u evanjelikov z Rožňavského Bystrého, ktorí prispeli sumou 9.000,- korún, evanjelikov z Henckoviec sumou 1.000,- korún, občanov Rakovnice, ktorí v dvoch zbierkach prispeli čiastkou 32.800,- a 41.350,- sa vyzbieralo, spolu 74.150,- korún, OcÚ prispelo sumou 20.000,- Sk a Lesná spoločnosť sumou 20.000,- Sk. Boli aj jednotlivci, ktorí prispeli vyššou sumou, ako napr. profesor Vaxa z Nemecka sumou 2.100,- Sk a pani Janáčová zo

Zvolena (rodáčka od „pšochu“) sumou 2.000,- Sk. Aj naši niektori občania dali pri oboch zbierkach 2.000,- Sk.

Opravu vykonalá stavebná firma zo susednej obce Rudná za 450.000,- Sk. Dlhujeme im časte 20.000,- Sk. Úradné spracovanie administratívne šlo pod hlavičkou Farského úradu v Rožňavskom Bystrom s podpisom p. farárky Daniely Kissovej.

U všetkých zúčastnených sa preukázala značná obctavosť, odhadanie vložiť samého seba do úspešného konca. Vari najneprijemnejšou činnosťou bolo navštěvovať domácnosti a prosiť o finančný príspevok.

O to väčšie je potečnie zainteresovaných, že dobrá vec sa podarila. Dúfam, že obnovený plášť kostola svojou čistotou vnesie svetlo do všetkých domácností. O čo viac čistoty, krásy a svetla by vnesla i nová strecha. Hľadajú sa ďalšie prostriedky, ako ju opraviť.

Zaplat' Pán Boh dobrým zdravím, ochrannou rukou nad všetkými, ktorí sa pričinili o zmenu a zachovanie symbolu kresťanstva a kultúrnej pamiatky v našej obci.

Za hlahol zvonov, melódie Ti chej noci a štedrovečernej náladu, nech Vám naše ĎAKUJEM rozozvučí srdcia ľudskosťou a spolupatričnosťou. -sm-

Zavedenie systému a poriadku na cintoríne

OZ prijalo Cintorínsky poriadok pre obec Rakovnicu, ktorý tu absentoval. V podstate je to prvá etapa pre zákonné, rozumné a obci a občanom prospěšné konanie vo vzájomných vzťahoch občan-obec-zákon.

Schválením poriadku sa vyjasnili otázky pochovávania, prepožičania miesta na cintoríne pre hrob alebo urnu, spôsob ukladania do hrobu, exhumácia, stavby v cintoríne, dodržiavanie poriadku na cintoríne, použitie svetiel (sviečok) na cintoríne, zrušenie cintorína, využívanie domu smútku, správa domu smútku a cintorína, kontrola a sankcie. Súčasťou Cintorínskeho poriadku je aj cenník pohrebných a cintorínskych služieb.

Občania obce teraz vedia, čo a ako majú robiť, na koho sa obrátiť, aké majú práva, ale i povinnosti. Len vymedzením práva a povinnosti a ich rešpektovaním je možné dobre spolunažívať a rešpektovať sa navzájom a tým dodržiavať zákon.

Druhá etapa je tiež veľmi dôležitá pre nás všetkých. Je potrebné doriešiť otázky súvisiace s dokumentáciou, informovanosťou a ostatnými náležitosťami. Ide o riešenie oplotenia cintorína, jeho uzavretenia. Dôležité je aj rozširovanie, obnovovanie cintorína teda plánovacej, projektovej činnosti. Nevyhneme sa pasportizácii cintorína.

Pod pasportizáciou rozumieeme zakreslenie polohy hrobových miest v jednotlivých sekcích cintorína, počítacové spracovanie údajov a vytlačenie hrobovej knihy, ktorá obsahuje hrobové číslo, meno a pricvisko zosnulých, dátum narodenia a úmrtia, nájomcu hrobu, rok dokedy je zaplatený poplatok za hrobové miesto, prehľad o voľných hrobových miestach, kompletná dokumentácia na prevádzkovanie cintorína, príjmy a výdavky za hrobové miesta a služby atď.

Okrem pasportizácie bude potrebné riešiť umiestnenie

odpadových nádob. Súčasný stav je neestetický a neekologický. Ak chceme, aby ľudia rešpektovali poriadok musia mať dostatok informácií. Na to je potrebné vybavenie ako sú informačné tabule priamo na cintoríne. Jedna by obsahovala plán celého cintorína s označením hrobu a voľných miest. V druhej by bol cintorínsky poriadok s písmami čitateľnými aj pre starších ľudí. Tretia by obsahovala aktuálne oznamy pre občanov, ale aj oznam o pohrebe... Pre orientáciu sú potrebné informačné, prikazové i zákazové piktogramy napr.: zákaz vodiť psov do cintorína a ďalšie podľa potreby.

V budúnosti je potrebné uvažovať nad správcom cintorína a DS. Ten by sa staral celoročne o cintorín, čistotu, poriadok a všetko, čo s tým súvisí. Zavedením správcu, občania i obec budú mať zaručené, že toto pietne miesto bude stále dôstojne a estetické, tak ako to má byť.

Cintorínsky poriadok neobsahuje všetky otázky, ktoré s ním súvisia napr.: na akú dobu bude miesto prepožičané, kedy a ktorá časť cintorína bude zrušená a za akých konkrétnych podmienok, čo sa stane s pevnými časťami cintorína po zániku hrobu, ktoré hroby majú kultúrnu hodnotu alebo historický význam... Cintorín nie je len vlastníctvom obce, ale má aj širší význam, a preto právo vyjadrovať sa k nemu majú aj vyššie orgány zaoberajúce sa historickými a kultúrnymi pamiatkami.

Zoznámili sme Vás s tým, čo sa urobilo a čo nás ešte čaká pri riešení takej závažnej záležitosti ako cintorín v obci. Nákladové otázky je možné riešiť dodávateľským spôsobom, čo obec môže finančne vyčerpať alebo časť dodávateľským spôsobom a časť svojpomocne. Je tu možnosť veci riešiť len svojpomocne. V obci máme dostačok šikovných ľudí, ktorí dokážu za symbolickú cenu urobiť veľa. Je dobré ešte pripomenúť, že v EU všetko, čo bolo v článku spomínané je samozrejmosťou a pre nás bude nevyhnutnosťou. -jb-

Dobre spolužiť, alebo sa hádat?

Problémom v našej obci nie sú len ploty, hranice pozemkov, ale aj stromy. Ide o stromy, ktoré sú vysadené na hranici pozemku alebo v tesnej blízkosti susedovho pozemku. Tieto stromy, ovocné alebo lesné, spôsobujú susedom škody a sú vždy predmetom sporu v susedských vzťahoch. Škody, ktoré spôsobujú sú: strom zasahuje svojimi konármi na cudzi pozemok, to je nadzemná časť, v podzemnej časti koreňmi zasahujú do cudzieho pozemku, devastujú ho, obrajú o živiny pôdu, tienia cudzi pozemok obrajú o svetlo, znečisťujú spadnutými konármi, listím. Pozemok takto obmedzovaný je neturoidný, nedá sa plne využiť, nič sa na ňom nedá pestovať ale dane za ne treba platiť.

Aké je riešenie? Rozumný sused ak zistí, ako škodi svojmu susedovi, rieši veci módro. Odstráni stromy, aby susedovi nespôsobil zbytočné problémy, ale aj sebe. Ak mu veľmi záleží na strome, tak opíli všetky konáre, ktoré presahujú na susedov pozemok. Poučí sa, že strom je najlepšie zasadiť tak, aby bol výlučne na jeho pozemku. Uvedomí si, že nielen môj strom môže presahovať tam, kde nepatri, ale aj susedov.

Ako postupovať? V prvom rade požiadame suseda, aby odstránil strom, alebo konáre, ktoré narušajú súkromný pozemok. Reakciou by nemalo byť urážanie sa, ale plné pochopenie a rešpektovanie požiadavky. Tak robia mudi

ľudia. Ak to nepomôže, nastupuje právne vynútenie si ochrany súkromného vlastníctva, ktoré je zákonom maximálne chránené. Prvým stupňom je OcÚ, OZ a jeho komisié. Druhým stupňom je drahý a dlhotrvajúci súdny spor, ktorý vyčerpá obe stránky finančne, psychicky, zdravotne a povedzme si pravdu do očí, zbytočne, pre jašitosť a tvrdohlavosť ľudov.

Vstupom do Európskej únie (EU), sú zákony v tejto oblasti veľmi prísne. Presne stanovujú, čo kde a ako sa môže zasadíť, pestovať. Berie sa do úvahy kvalita, vzhľad konkrétnej dreviny podľa koruny a koreňov a možnosť jej pestovania na vlastnom pozemku tak, aby absolútne neškodil susedovi ani tiečom. Ti, čo ste boli v západnej Európe a dobre ste si všimli túto oblasť, ste to mohli vidieť na vlastné oči. Tak by to malo byť aj u nás. Veríme, že to aj tak bude. Vstupom do EU sa odstráni veľa zbytočných sporov a prehĺbi sa úroveň pekného susedského spolunažívania. Život je predsa len krátky, tak si ho zbytočne nekomplikujme.

Zatiaľ máme naše zastaralé, nedokonalé zákony alebo len odporúčania a veríme, že sa čoskoro zmienia. Neznámená to, že ich nemáme dodržiavať. Rešpektujme ich. Vyspelé národy, ku ktorým sa hlásime a chceme k nim patriť, si zákony vysoko vážia a rešpektujú ich. Vedia prečo. -os-

SILVESTROVSKÁ STRANA RON

Ladam obetoval rebro, aby Boh stvoril Evu iba preto, lebo vedel, že nebude mať svokru.

Meny sú pre mužov ako víno. Škoda len, že s rokmi tiež nerastie ich kvalita.

Manželstvo je jediné väzenie, z ktorého prepúšťajú za zlé chovanie.

Vraj pes, ktorý breše, nehryzie. No dobré je spoliehať sa na to iba dovedy, kym breše.

Láska je najdrahšia cnotă na svete. Keď ju stratíme, často si myslíme, že sme stratili všetko.

Noci ako vieš bežať, závisti ľudi neutečieš.

Aforizmy Ondreja Žúdela

Cím krajšia žena, tým väčšia spokojnosť muža. No iba nad jej fotografiou.

Mraj najlepším liekom je smiech, no nekúpiš ho v žiadnej lekárni.

Ešte vždy plati: Zákazník náš host. - No niekedy nečakany.

Na veselú nočťu

Materiál nám dodali dopisovatelia RON (pisomne, ústne, faxom, e-mailom, telefónom, mobilom). Správy sú tak horúce a vysoko aktuálne, že sme ich uprednostnili.

Rozširujú. Materská škola v obci už nemá priestory. Počet detí sa natoľko zvýšil, že priprava detí sa bude realizovať aj v miestnom kultúrnom dome. OZ uvažuje o výstavbe novej veľkokapacitnej školy.

Spokojní občania. Kultúrny dom praská vo švíkoch, hovorili v miestnom okruhu našej obecnej televízии. Stalo sa to potom, čo občanov prišla povabiť známa svetová tanecná a folklórna skupina z USA.

Oživili sa. Nielen v minulosti, ale i dnešnej dobe náš potok hýri rôznymi druhmi živočíchov, rýb. Raritou je tzv. rakovnický rak. Vraj aj pomenovanie obce pochádza od neho. Zoológovia teraz skúmajú jeho zvláštnosť a považujú ho za úplne nový druh.

Máme smolu. Jedna súťaž, organizovaná krajským úradom pre posudzovanie príčin abstinencie, nám nevyšla. Súťažilo sa v dvojkombinácii pítie piva s rumom. Našich reprezentantov porota diskvalifikovala vtedy, keď zistila, že miesto rumu rafinované v poldecánoch mali naliaty čaj.

Rýchly postup. Naši futbalisti postupujú každým

mora. Prečo? Lebo deň vždy začíname a končime s úsmievom.

Nová metóda. Žijeme si spokojne v blahobytke. Vládne medzi nami láska. Pri myšlienke niekoho ohovoriť, prepráť ho klebetami sa každý zastavi a metódou „upokoj svoju dušu“ vymaže z mysle negatívnu energiu. Metóda sa

zrejme to nestáčilo. Aby si získali kupujúcich idú až na hranicu 30 %. K nákupu pribáľujú rôzne suveníry napr. pri nákupe nad 500,- Sk dávajú CD prehrávač. Možnosti sa ešte nevyčerpali a zatial' sa to osvedčuje.

Vyliešené. Psie problémy už u nás nie sú. Občania sú tak vzorní a príkladní, že to nemá obdobu vo svete. Žiadny pes sa netúla. Psy v sprievode majiteľa majú nielen voditko, ale aj náhubok. Exkrementy po psovi ihneď odstraňujú do vrecuška lopatkami. Bojové psy nemáme. Dane platia už od kedy vlastnia psa, aj za malé šteniatko. Nezaplatenie sa považuje za urážku majiteľa.

Prekvapení i sklamání. V obci robili vedecký prieskum jazykovedci z hlavného mesta. Zistovali, ktoré slová sú u nás najfrekventovanejšie. Zistili, že najviac sa používajú slušné, kultivované pozdravy a ďalej slová prosím, d'akujem, prepáč, odpust'. S výsledkami boli sklamani, lebo očakávali úplne niečo iné.

Nepoužívajú sa. Pogo, fogo, pojo, ūhu, fuňo a iné takzvané krycie mená sa u nás nevyskytujú, ne používajú ani nevymýšľajú. Dnes už konečne vieme, kto sa ako v skutočnosti volá.

Prešmyčky, preklxeypy, po/prekrúcadá

Caj nechajte vyhulovať 5 minút!

Kto je bez viny, nech hodí kamerou. Prasa napadnuté komármami sa volá oštipaná. Opakom nevesty je vesta.

Zavlažná trestná činnosť.

Maslový vráh.

V krčmách licia okriglcný hmyz.

Bez vetrov sa ani blista nepohnie.

Trafená hus zagrala.

Náramkové hydinky.

Jeho obmedzenosť nepozná hranic.

Odolal i provokácií. V obci sa určitý čas zdržali tajni agenti. Ich úlohou bolo nalomiť dobré susedské vzťahy, ktoré sú vzorom pre celú Európu. V noci, tajne prekladali ploty a hraničné kolíky. Nepochodili.

Susedia si to všimli

a svorne veci napravili. Podali si ruky a ich slová: „nás nikto nerozhnevá“ sa stali pamätnými.

Len s úsmievom. Typická pre nás je ochoťa, slušnosť, kultúrosť, vzájomná úcta a pochopenie, láskavosť,

nezištná pomoc a samozrejme každodenný milý pozdrav.

Vďaka tomu, sú demno denne v správach televízie i rozhlasu zmienky, reportáže o našej obci. Ako sme sa dopočuli chystať sa k nám i z poza

ikuje už aj v Austrálii, kde nás objaviteľ tejto metódy stáže celých deväť mesiacov. Odkedy je u nás metóda aplikovaná, nikto nemá chuť ubližovať inému ani myšlienkom.

Osvedčuje sa. Naše obchodné reťazce a služby sa

pretekajú ako vyjst' v ústrety občanom. Uvedomujú si sociálne zloženie obyvateľstva. Začali akciou

„za každý nákup 10 % zľava“. Spociatku to malo ohlas, ale